

A photograph of a young woman with blonde hair tied back, wearing a light-colored knit sweater, leaning over an elderly man with white hair and a beard. The man is sitting in a wheelchair, wearing a dark blue zip-up jacket over a plaid shirt. They are in a well-lit room with a wooden door and a warm light fixture in the background. The image has a blue tint on the left side.

MÅL OCH BUDGET 2023–2025

ÄLDRENÄMNDEN 2023

Dnr ÄLN 2022-00123

Innehållsförteckning

1	Ansvar och uppgifter	3
2	Kortfattad beskrivning av utgångsläge	4
3	Nämndens fokusområde och resultatindikatorer 2023-2025	5
3.1	Maximalt värde för skattepengarna.....	5
3.2	Bästa utveckling för alla.....	6
3.3	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka	7
3.4	Stark och balanserad tillväxt.....	9
4	Jämförelser med andra kommuner	12
5	Resursfördelning	15
5.1	Ramärendet	15
5.2	Nämndyttrande.....	15
6	Checkar och avgifter	23
7	Utmaningar och möjligheter – framåtblick 2040	25
8	Särskilda uppdrag.....	26
9	Agenda 2030	27

I Ansvar och uppgifter

Äldrenämnden är huvudman för kommunal vård och omsorg och fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten (exklusive ekonomiskt bistånd) och de uppgifter som enligt annan lag eller författning ankommer på socialnämnd/kommunal nämnd avseende personer över 65 år. Detta innebär att nämnden har ansvar för finansiering, målformulering, effektivitet och uppföljning av verksamheten. I ansvaret ingår att nämnden säkerställer en god kommunikation och dialog med dem som verksamheten riktar sig till och tillser att de får en allsidig information om verksamheten.

2 Kortfattad beskrivning av utgångsläge

Pandemin har lett till ett stort fokus på äldreomsorgen och i juni 2022 lades ett förslag om ny äldreomsorgsplan fram. Äldrenämnden har genomfört flera satsningar i linje med målet om att ha en äldreomsorg i kvalitetstoppen. En prestationsbaserad kontinuitetsersättning är införd. Kundvalsvillkoren har fått krav på ökad kompetens, fast omsorgskontakt i hemtjänsten, ökad bemanning av sjuksköterskor. Flera satsningar som finansieras av statsbidrag pågår, till exempel äldreomsorgslyftet, satsningar inom språk och annan kompetensutveckling samt Nära vård. Resultaten i kundundersökningar är höga för både hemtjänst och särskilt boende (säbo).

Efterfrågan på platser på säbo i Nackas kundval ökar i takt med förändrad demografi. Ett nytt boende som skulle öppna hösten 2022 har försenats på grund av läget i omvärlden. Andelen nackabor på säbo utanför kommunen är därför just nu något högre. En ny anordnare har tillkommit i kundval dagverksamhet.

Nämndens utfall ackumulerat i augusti ligger på ett överskott på +4,8 miljoner kronor och prognosen för helåret bedöms till noll i budgetavvikelse.

3 Nämndens fokusområde och resultatindikatorer 2023-2025

Fokusområden samt indikatorer för äldrenämnden uppdaterades för 2022 efter rekommendationer från en revision. Ett nytt mål- och budgetseminarium genomfördes i juni 2022 med äldrenämndens ledamöter. Fokusområdena föreslås kvarstå för 2023-2025. Den tidigare miljöindikatorn ersätts av en ny enligt Agenda 2030. Målvärden för samtliga indikatorer har setts över.

3.1 Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025	Fokusområde från:
Nackas äldreomsorg är i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner. Vår handläggning är effektiv och anpassas utifrån kundens behov. Insatserna är av god kvalitet och följs upp regelbundet.	Nackas äldreomsorg är bland de 10 % bästa kommunerna i landet avseende kvalitet och effektivitet	Rank 20 av 235		Rank 17 av 235	Rank 16 av 235	Rank 15 av 235	KF
	Medborgarundersökning äldreomsorg (källa SCB medborgarundersökningar, införd 2021, ändrad metod från 22)	65,5		68	69	70	Nämnd

Tabell 1 Fokusområde och indikatorer Maximalt värde för skattepengarna

Arbete för att nå målet

Nackas äldreomsorg ska ligga i kvalitetstoppen

I författningen om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete SOSFS 2011:9 framgår att kvalitet inom socialtjänsten kan ses utifrån tre perspektiv. Lagen, verksamhetens och kundens. God kvalitet inom äldrenämnden styrs utifrån Nacka kommuns vision, värdering och övergripande mål samt lagar och föreskrifter. Tjänsterna som utförs ska utgå ifrån Socialstyrelsen kvalitetskriterier: självbestämmande och integritet, helhetssyn och samordning, trygghet och säkerhet, kunskapsbaserad verksamhet, tillgänglighet, effektivitet.

En bra och kostnadseffektiv äldreomsorg

En viktig princip i Nacka kommuns styrmodell är 10 – 25. Principen innebär att kommunen ska vara bland de kvalitetsmässigt 10 procent bästa i kommunala jämförelser och kommunens verksamheter ska vara bland de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna i landet per område. I Simplers senaste mätning för samma tidsperiod rankas Nacka på plats 20 av landets kommuner avseende kvalitet och effektivitet.

Äldrenämndens resultat är goda, men de kan bli ännu bättre. För en ytterligare förbättrad kvalitet och effektivitet fattade äldrenämnden 2021 beslut om nya kundvillkor som gäller från hösten 2022. För hemtjänsten innebär det 60% undersköterskor inom omsorgsinsatserna, fast omsorgskontakt liksom fortsatt kontinuitetsbonus. På säbo ska det finnas sjuksköterska på plats dagtid alla veckans dagar. Satsningar fortsätter även för ökad kompetens genom fler sjuksköterskor, ökad andel vårdpersonal med specialistkunskap och bättre kunskaper i svenska som andraspråk.

För en fortsatt äldreomsorg i kvalitetstoppen avser äldrenämnden att med hjälp av statliga stimulansmedel verka för att genomföra en särskild satsning inom hälso- och sjukvård. Den ska rikta sig till legitimerad personal hos anordnarna inom särskilt boende och syftar till att attrahera, behålla och utveckla medarbetare eftersom det skapar värde för Nackas årsrika invånare.

Äldreenheten planerar också att stärka omvärldsbevakningen och öka samverkan med Södertörns forsknings- och utvecklingsenhet för äldre, Nestor.

Ökad kvalitet genom systematisk individuppföljning, digitalisering och kommunikation.

För att få mer kunskap om kvaliteten på insatserna ska andelen individuppföljningar med kvalitetsfrågor, som ställs direkt i kontakten med våra kunder, öka. Genom att göra en kundenkät på äldreenheten får vi underlag framåt för ytterligare förbättringar. Ett annat sätt att följa kvalitet är genom Statistiska centralbyråns medborgarundersökning. Med denna får vi en signal om nackabornas uppfattning om äldreomsorgen och vi får ytterligare underlag för förbättringsarbete. Målgruppens åsikter bevakas genom Seniorrådet och äldreenheten planerar även att införa en fokusgrupp för att inhämta synpunkter från kunderna på äldreenheten. Tillsammans med kommunikatör ska en ny typ av kommunikationsplan tas fram för att kunna sprida berättelsen om Nackas äldreomsorg, om det kvalitetsarbete som bedrivs och de resultat som uppnås.

Genom IBIC säkerställs att den enskilde får hjälp och stöd utifrån sina individuella behov. Kunderna ska uppleva att kontakten med äldreenheten är smidig och enkel med tydlig och jämn tillgänglighet via nya e-tjänster, telefon och hembesök.

3.2 Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025	Fokusområde från:
Seniorer och deras anhöriga är trygga, delaktiga och nöjda med det stöd de får samt har stora möjligheter vid val av insatser.	Kontinuitet	10,5	10,6	9,5	9,5	9,5	KF
	Andel kunder som sammantaget är nöjda med sin hemtjänst		88 %	89 %	89 %	89 %	KF
	Andel hemtjänstanordnare som har minst 85% nöjda kunder		67 %	81 %	81 %	81 %	Nämnd
	Andel anhöriga som sammantaget är nöjda med anhörigstödet (rapporteras första gången T3 2022)			82 %	84 %	86 %	Nämnd

Tabell 2 Fokusområde och indikatorer Bästa utveckling för alla

Arbete för att nå målet

En hemtjänst med hög nöjdhet

Hemtjänsten i Nacka ska vara av god kvalitet med nöjda kunder. Aktuella enkätresultat för Nacka visar att de hemtjänstanordnare som har flest nöjda kunder är bra på bemötande, på att passa tider och får de äldre att känna att personalen tar hänsyn till deras önskemål.

Personalkontinuitet är en viktig faktor för hög trygghet och kvalitet. Äldreenheten vill fortsätta att arbeta för en god kontinuitet i hemtjänsten med målsättning att förbättra den ytterligare.

En annan viktig faktor för god kvalitet i hemtjänsten är personalens kompetens. Från och med 1 juli 2023 kommer det vara lag på fast omsorgskontakt med undersköterskeutbildning. Äldrenämnden införde redan för 2022 krav på fast omsorgskontakt i auktorisationsvillkoren och höjde kraven på andel undersköterskor från 50% till 60%. Socialstyrelsen har även bjudit in Nacka som en av 6 kommuner i Sverige att delta i ett implementeringsprojekt av fast omsorgskontakt, vilket ökar nyttan för Nackas seniorer.

I samarbete med Södertörns forsknings- och utvecklingsenhet för äldre, Nestor FoU-center, planerar äldreheten för att tillsammans med anordnare delta i ett projekt som syftar till att utveckla arbetssätt i hemtjänsten som kan stödja äldre personers hälsa.

Under 2023 ska övergången till en nyckelfri hemtjänst med smarta lås slutföras. Införandet, som inleds i hösten 2022, är angeläget för att öka tryggheten för kunderna och för att effektivisera hemtjänstpersonalens arbete. En nära samverkan med hemtjänstanordnarna är viktig i kvalitetsarbetet och äldreheten kommer att fortsätta att utveckla dialogen tillsammans.

Äldrenämnden planerar att införa ett kvalitetspris för att uppmärksamma särskilt goda exempel inom Nackas hemtjänst.

Anhörigstöd

Anhörigvårdare gör en mycket värdefull insats. Anhöriga behöver fortsatt kunna få stöd genom avlösarservice, omvårdnadsbidrag och avlastningsboende. Anhörigcenter riktar sig till de som hjälper, stöttar eller känner oro för en närstående och själv behöver stöd för att orka. En nyutformad enkät till de som deltar i anhörigstödet ska ge underlag för fortsatt utveckling av verksamheten. Genom samverkan med kommunens träffpunkter är målet att nå ut till flera i behov av stöd.

3.3 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025	Fokusområde från:
Nacka är en äldrevänlig kommun som ger goda förutsättningar för hälsosamt åldrande. Seniorer har möjlighet att välja mellan attraktiva särskilda boenden.	Andel kunder som sammantaget är nöjda med sitt äldreboende		81 %	88 %	88 %	88 %	KF
	Andel kunder i särskilt boende som uppger att de är nöjda med de aktiviteter som erbjuds.		64 %	72 %	72 %	72 %	KF
	Andel äldreboenden som har minst 80% nöjda kunder		62 %	72 %	72 %	72 %	Nämnd
	Andel demenscertifierade särskilda boenden			100 %	100 %	100 %	Nämnd
	Andel personer som får god omsorg i livets slutskede på särskilt boende utifrån sju områden i palliativa registret	80 %	87 %	88 %	89 %	90 %	Nämnd

Tabell 3 Fokusområde och indikatorer Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Arbete för att nå målet

Attraktiva äldreboenden

Äldrenämnden auktoriserar, finansierar och ansvarar för övergripande kvalitet på äldreboendena. Varje boende har sedan ansvar för att i stor frihet kunna utforma sin verksamhet. För att kunderna ska trivas och

vara nöjda med sitt äldreboende finns en rad viktiga faktorer. Det kan bland annat vara ett gott bemötande, att man kan påverka sin vård och omsorg, trevlig miljö inne och ute, god mat och trevliga måltider, aktiviteter som man uppskattar, att man kan ha kontakt med sina närstående fysiskt, digitalt eller via telefon.

För att kunna erbjuda en fortsatt god och nära vård kommer äldrenämnden följa den utveckling som förslaget om ny äldreomsorgslag innebär vad gäller bland annat förslagen på:

- en ny nationell ordning för kvalitetsutveckling inom äldreomsorgen
- stärkt primärvård i kommunerna
- stärkt medicinsk kompetens på huvudmänna- och ledningsnivå
- fast vårdkontakt

Äldreenheten kommer ha fortsatt uppmärksamhet på de sociala aktiviteterna på de särskilda boendena då det har stor betydelse för kvaliteten, särskilt med koppling till hälsan och till upplevelsen av ensamhet.

62% av anordnare inom säbo har en kundnöjdhet över 80%. För kommande år vill äldreenheten fortsätta att i kvalitetsdialoger uppmuntra anordnarna till att dela goda exempel för att inspirera till innovation och utveckling.

Äldrenämnden planerar för att införa ett kvalitetspris för att uppmärksamma särskilt goda exempel inom särskilt boende i Nackas kundval.

Fortsatta kompetenssatsningar

På kort tid har majoriteten av Nackas säbon blivit demenscertifierade. Äldrenämnden höjer nu målet för att alla särskilda boenden ska bli det.

Det nya kravet på sjuksköterska på särskilt boende även på helgen är en viktig kvalitetshöjande åtgärd, liksom det förslag på särskild utbildningsåtgärd inom hälso- och sjukvård som nämns i stycke 3.1. För att kunna ge god och säker vård ska de äldre erbjudas medicinska insatser och omvårdnad på boendet så långt som möjligt för att undvika sjukhusvistelse. Det innebär att sjuksköterska ofta behöver bedöma den äldres hälsotillstånd dagligen och stödja omsorgspersonal, bland annat i vården i livets slutskede och med läkemedelshantering.

Satsningen på språkstärkande utbildning fortsätter liksom äldreomsorgslyftet. Detta möjliggör utbildningar till vårdbiträde, undersköterska och första linjens chef. Vidare fortsätter äldrenämnden med satsningar på specialistsjuksköterskor.

Bostäder för äldre

När Nacka bygger stad bevakas äldreperspektivet i stadsbyggnadsprojekt vad gäller särskilda boenden, trygghetsbostäder och seniorbostäder. Antalet tillgängliga platser på särskilda boenden följs så att personer som beviljats boende ska kunna få det verkställt inom 90 dagar. Då Nacka är en attraktiv kommun i Storstockholm finns kontinuerligt intresse att flytta till äldreboenden i kommunen, vilket påverkar den årliga boendeprognosen. Andelen Nackabor på särskilda boenden i kommunen var den 1 sep 2022 72%. Tillgången till platser på särskilt boende i Nacka är för tillfället något för låg, men uppskattas komma i balans då Ednahemmet öppnar 2023 och Hasseludden 2023/24.

När det gäller trygghetsbostäder färdigställdes 24 lägenheter på Nya Gatan 2022. Nästa planerade öppnande är i Graninge, där 35 bostadsrättslägenheter ska erbjudas seniorer.

3.4 Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025	Fokusområde från:
Det är attraktivt för anordnare att verka i Nacka. Valfärden för Nackas seniorer utvecklas i nära samarbete mellan kunder, anordnare, hälso- och sjukvård samt civilsamhället. Det finns välutvecklade digitala verktyg och tjänster som förenklar för våra kunder.	Andel anordnare som är nöjda med att verka i Nacka	81 %		85 %	85 %	85 %	Nämnd
	Antal personer med fallskador 65+ per tusen invånare (KF) Agenda 2030			3 300	3 300	3 300	KF
	(Ny, ersätter tidigare miljöindikator) Andel säbo som mäter matsvinn mätvärde Agenda 2030			100 %	100 %	100 %	Nämnd
	Antal kunder som använder valfärdsteknologi inom hemtjänsten	139	192	230	260	290	Nämnd
	Andel kunder som är nöjda med kontakten äldreheten			85 %	85 %	85 %	Nämnd

Tabell 4 Fokusområde och indikatorer Stark och balanserad tillväxt

Arbete för att nå målet

God service till kunder och anordnare gör Nacka attraktivt

Kunder, anordnare och samverkansparter ska uppleva kommunen som tillgänglig, rättssäker och att man får god service. Anordnare i Nacka kommun ska uppleva att det är lätt att komma rätt i Nacka, få ett respektfullt bemötande som bygger en affärsmässig relation. Genom regelbundna kvalitetsdialoger med anordnare och samverkan i utvecklingsprojekt utvecklas verksamheter med god kvalitet för Nackas seniorer.

Under 2023 fortsätter samverkan med regionen inom ramen för Nära vård, då primärvården ska bli navet i hälso- och sjukvården.

Fortsatta åtgärder för att förebygga fallskador

Arbetet med fallprevention är en delad angelägenhet mellan region och kommun, och äldrenämnden fortsätter att prioritera och följa arbetet med de fallförebyggande insatser som infördes under 2022. Det ska göras på flera sätt, bland annat genom:

- fallförebyggande hembesök riktade till alla seniorer det år som de fyller 80 år
- det utökade syn- och hörselpedagogsuppdraget
- äldrekoordinatorsuppdraget som innefattar fallförebyggande träning på Eken och samverkan med seniorföreningar och region
- insatsen fysisk aktivitet för kunder med hemtjänst som fallförebyggande träning
- deltagande i Nestors projekt om hälsofrämjande hemtjänst
- digital utbildning i fallprevention för anordnare genom Nestor

Nacka - en äldrevänlig kommun

I strategin för hälsosamt åldrande är målet att Nackas seniorer ska ha goda förutsättningar för hälsosamt åldrande, det vill säga processen att utveckla och bibehålla ett funktionstillstånd som möjliggör välbefinnande hela livet. Strategin bygger på världshälsoorganisationens (WHO) globala strategi och handlingsplan för åldrande och hälsa. Viktiga delar är att social isolering och ofrivillig ensamhet ska motverkas. En grundförutsättning för framgång är att Nackas seniorer själva är delaktiga i genomförandet och att samverkan sker med andra berörda enheter inom kommunen, vilket bland annat gäller bostadsplanering. Systematiskt inhämtande av seniornas erfarenheter och synpunkter gällande äldrenämndens utvecklingsarbete är en prioriterad fråga för att förstå seniornas behov och synpunkter bättre och därmed kunna erbjuda insatser och service av fortsatt god kvalitet.

Dagverksamhet är en viktig biståndsbedömd förebyggande insats som syftar till att ge social stimulans och aktivering, minska ensamhet samt bidra till en bibehållen funktionsnivå. Intresset för och behovet av dagverksamhet har ökat. Under hösten 2022 tillkom Danvikshem som ny anordnare i kundvalet för dagverksamhet med demensinriktning.

Äldrenämnden ska aktivt arbeta med att driva och möjliggöra aktiviteter för målgruppen äldre som ger förutsättningar för en god hälsa genom:

- att ta utvecklingsarbetet som har gjorts i Seniorrådet vidare med stärkt fokus på seniornas perspektiv i att utveckla en attraktiv kommun
- att inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet införa en fokusgrupp för att inhämta synpunkter från kunderna på äldreheten
- fortsatt stöd till Nackas pensionärsföreningar genom verksamhetsbidrag
- att verka för fler anordnare i kundvalet för dagverksamhet för att kunna tillgodose det ökade behovet samt öka valfriheten ytterligare

Öppen mötesplats och träffpunkter

Mötesplatser och träffpunkter är viktiga arenor som möjliggör ideellt engagemang för flera föreningar som kan samnyttja lokaler och samverka. Arenorna är viktiga för att seniorer och föreningar ska kunna mötas, hitta gemensamma intressen och kunna arrangera aktiviteter tillsammans, vilket bidrar till hälsosamt åldrande. Ett viktigt syfte som mötesplatser och träffpunkter uppfyller är att lindra känslan av upplevd ensamhet.

Äldrenämnden vill utveckla och stödja aktiviteter som bidrar till att Nacka kommuns seniorer har tillgång till ett brett utbud av förebyggande och främjande insatser. Öppen mötesplats ligger centralt i Nacka och riktar sig till alla över 65 år. Den huserar nu i Forum Nacka och ska enligt reviderad plan under 2023 flytta till helt nya lokaler på Nya gatan. I Orminge har det nedbrunna Boo Folkets hus snart helt nya lokaler.

Äldrenämndens träffpunkt Lusthuset har så länge drivits i tillfälliga andra lokaler i Ormingehus. Under hösten 2022 pågår öppnande av ytterligare en träffpunkt för äldre i Älta Kulturknut, kulturhuset i Älta. Målet är att Älta kulturförening i samarbete med kommunen och civilsamhället fortsätter att utveckla denna nya verksamhet med samtalsgrupper, studiecirkel och olika typer av träningsformer som till exempel balansskola och Qigong.

Miljö och hållbarhet inom vård och omsorg

Nacka kommun har ett [miljöprogram](#), som en av våra indikatorer sedan tidigare varit kopplade till. Inom vård och omsorg fortsätter äldreheten att följa upp anordnarnas miljöarbete i de årliga avtalsuppföljningsenkäterna. Äldreheten stärker nu uppföljningen genom att ersätta den tidigare indikatorn

(Hur stor andel av anordnarna arbetar aktivt med miljöarbete) med en ny Agenda 2030-indikator som är Andel säbo som mäter matsvinn mätvärde. Den tidigare indikatorn kommer finnas kvar som en fråga i den årliga avtalsuppföljningsenkäten.

Verksamhetsutveckling genom ökad digitalisering

Äldrenämnden fattade 2022 beslut om att införa en förenklad handläggning av hemtjänstinsatser av servicekaraktär i enlighet med socialtjänstlagen. Under 2023 planerar äldreheten att utveckla en e-tjänst och undersöka möjligheten att automatisera delar av handläggningen av serviceinsatserna.

Ett viktigt område för framtidens äldreomsorg är välfärdsteknik. Äldrenämnden ska fortsätta att arbeta för att öka andelen som får trygghetskamera/digital nattillsyn och mängden digitala trygghetslarm.

Trygghetskamera har många fördelar för kunden, som slipper bli väckt på natten och minskar risken för nattliga fallolyckor. Det är också betydligt mer kostnadseffektivt. Utmaningen är att det till följd av global komponentbrist för närvarande råder brist på dessa produkter.

4 Jämförelser med andra kommuner

Kostnad för äldreomsorg

Nettokostnadsavvikelsen är ett effektivitetsmått på hur nettokostnaden står sig mot förväntad referenskostnad baserad på flera demografiska variabler. Nacka kommuns nettokostnadsavvikelse förbättras från -11,0 procent till -12,7 procent och ligger i samma nivå som i Stockholms län. Bland de som ligger bäst är även i år Solna med den största förbättringen från -18,4 procent till -22,4. Skillnaden varierar mellan som lägst -8,8 procent för Danderyd och -24,4 procent för Solna.

Från föregående års mätning ökar kostnaden för äldreomsorg i Nacka med 1356 kronor till 58 053 kronor per invånare 2021. Ökningen har varit större i Danderyd och Täby och i de andra jämförelsekommunerna har kostnaden per invånare minskat.

Mätår 2021 (gult 2020)	Nacka	Danderyd	Sollentuna	Solna	Tyresö	Täby	Stockholm	Sthlms län	Riket
Kostnad äldreomsorg, kr/inv 65+	58 053	71 954	52 247	55 732	54 140	51 206	61 928	56 306	65 263
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	-12,7	-8,8	-22,3	-24,4	-19,5	-22,0	-11,0	-12,7	-
Invånare 65+ i särskilda boendeformer, andel (%)	4,0	4,9	3,5	4,0	3,4	4,0	3,5	3,5	3,6
Invånare 80+ i särskilt boende, andel (%)	12,2	12,9	10,0	11,8	8,4	10,6	10,8	9,9	10,6
Invånare 65+ med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%) [Ny hemtjänstdefinition]	7,4	6,9	7,9	6,8	7,0	6,6	9,1	7,2	7,2
Andel mkt nöjda hemtjänst	88	85	78	82	84	84	83	86	88
Andel mkt nöjda säbo	81	88	76	68	59	76	78	79	81
Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/hemtjänsttagare [Ny hemtjänstdefinition]	243 960	270 823	207 340	268 093	283 746	231 300	270 232	243 443	340 970
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare	919 646	1 021 276	980 473	878 236	899 330	856 220	1 022 361	1 065 213	1 021 408

Tabell 5 Jämförelse av mätetal inom äldreomsorg för Nacka med andra kommuner. **Notera** Data för måttet "invånare 65+ med hemtjänst..." finns endast att tillgå från 2020 (mätaren är gulmarkerad).. Resultat för Stockholm stad har lagts till mot föregående år. Två av måtten (hemtjänst) har nya definitioner jämfört med föregående års data, anges i rubriken med "Ny..."

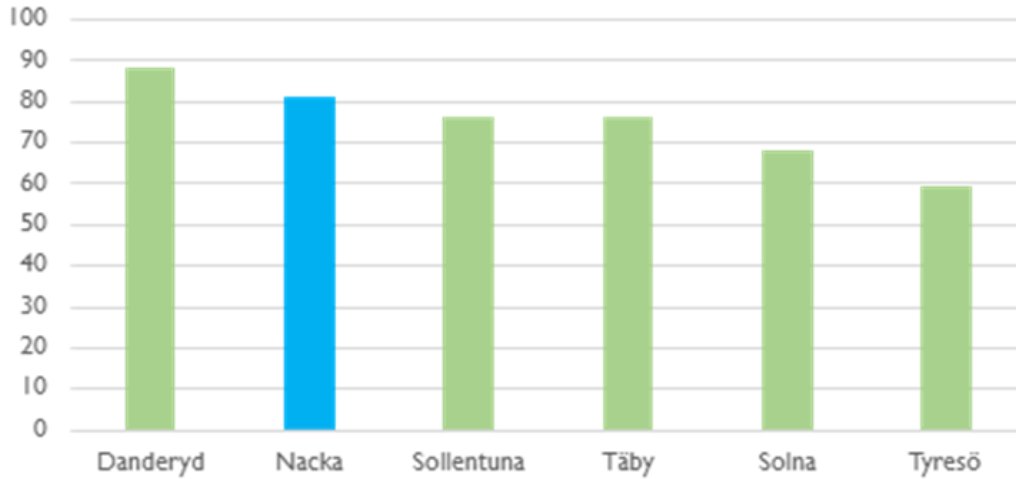
Särskilt boende

Andelen kunder som uppgav att de var nöjda/ganska nöjda med sitt särskilda boende i Nacka kommun ligger över jämförelsekommunernas snittvärde 75 med sex procentenheter. Nacka har med sina 81 procent det näst högsta värdet. (Se diagram nedan)

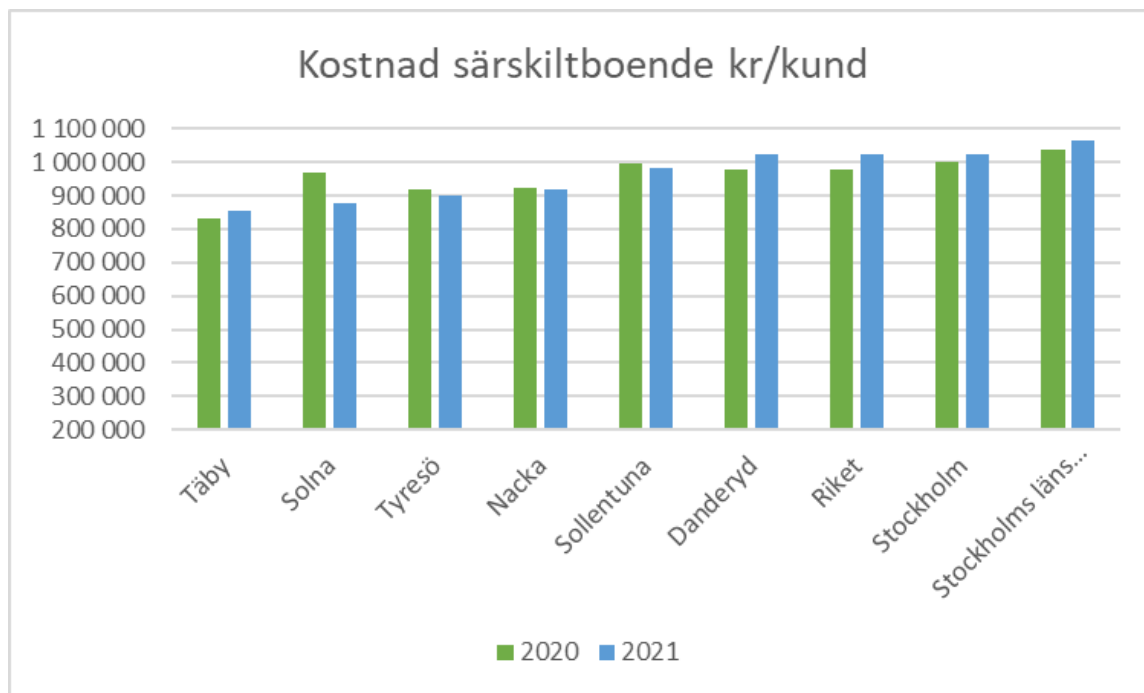
När det gäller kostnad för särskilt boende per kund i jämförelse med 919,6 tkr per kund samt även sänkt kostnaden med 1561 kronor per kund. Alla jämförelsekommuner har dock sänkt sin kostnad mot föregående år utom Danderyd kommun som har höjt med 44,5 tkr per kund.

Brukarbedömning **särskilt boende** äldreomsorg - helhetssyn, andel (%).

SÄRSKILT BOENDE- SAMMANTAGEN NÖJDHET 2022 JÄMFÖRELSEKOMMUNER

Figur 1 Resultat av sammantagen nöjdhet särskilt boende 2022 "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?"

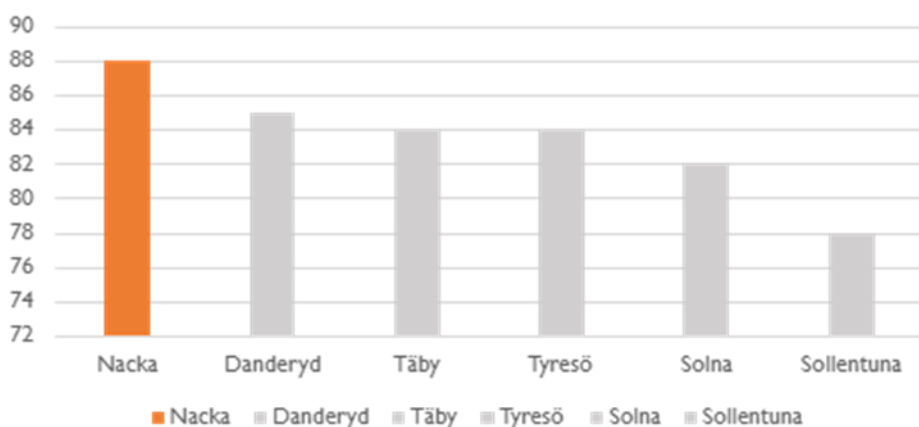
Figur 2 Jämförelse av kostnad för särskilt boende kr/kund

Hemtjänst

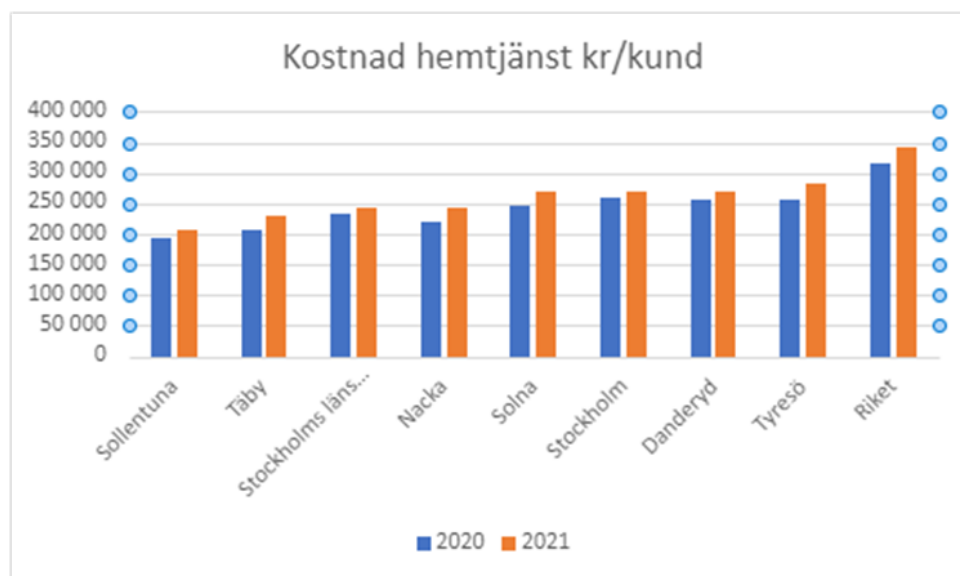
Andelen kunder som i Socialstyrelsens kundundersökning (2022) inom hemtjänst uppger att de är nöjda/ganska ligger i nivå med föregående års ökning för Nacka. Nacka har med sina 88 procent den högsta noteringen bland jämförelsekommunerna. Nationellt sänker alla sina procenttal.

Bland jämförelsekommunerna ligger Nacka strax över snittet med 7,4% för andel kunder 65+ med hemtjänst. När det gäller kostnaderna per hemtjänsttagare (kund) ligger Nacka kommun med 243,9 tkr per kund, under snittet i jämförelse med jämförelsekommunerna som ligger 250,9 tkr per kund. Högst ligger Tyresö med 283,7 tkr per kund. Lägst kostnad har Sollentuna. Täby har ökat mest procentuellt, 12,5 % med 25,7 tkr mellan mätåren 2020 och 2021, Nacka kommun med 11,3 %. Alla jämförelsekommuner ligger under riksgenomsnittet 340,9 tkr per kund. (Se grafen nedan)

HEMTJÄNST - SAMMANTAGEN NÖJDHET 2022 JÄMFÖRELSEKOMMUNER

Figur 3 Resultat för sammantagen nöjdhet hemtjänst 2022 "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?"

Figur 4 Jämförelse av kostnad hemtjänst kr/hemtjänstkund

5 Resursfördelning

5.1 Ramärendet

Kommunstyrelsen beslutade i ramärendet i juni att nämndernas förslag till förändrade budgetar, som lyftes i samband med ramärendet, istället ska behandlas under höstens budgetprocess.

Nämnderna ges i uppdrag att ta fram budgetförslag med utgångspunkt ifrån budget 2022, inklusive tekniska justeringar, med tillägg för förändringar av volymer utifrån uppdaterad befolkningsprognos och eventuella nya övriga förutsättningar.

5.2 Nämndyttrande

SÄRSKILT BOENDE - CHECK

Nacka kommun har kundval inom särskilt boende som finansieras via check och avgifter. Checken varierar mellan kundernas fem olika nivåer inom somatik respektive demens. I utgången av augusti återfinns 44% av kunderna inom somatik och 56% inom demens. Kunderna kan välja bland tretton (13) anordnare i kommunen och det finns även möjlighet för att välja platser i andra kommuner. Hösten 2019 började äldrenämnden verka inom länsöverenskommelsen (LÖK) för särskilt boende vilket förbättrar flexibilitet och valfrihet för kund samt förenklar administration och prissättning.

Nackas seniorer som bor på särskilt boende är nöjda och resultatet står sig väl relaterat jämförelsekommunerna.

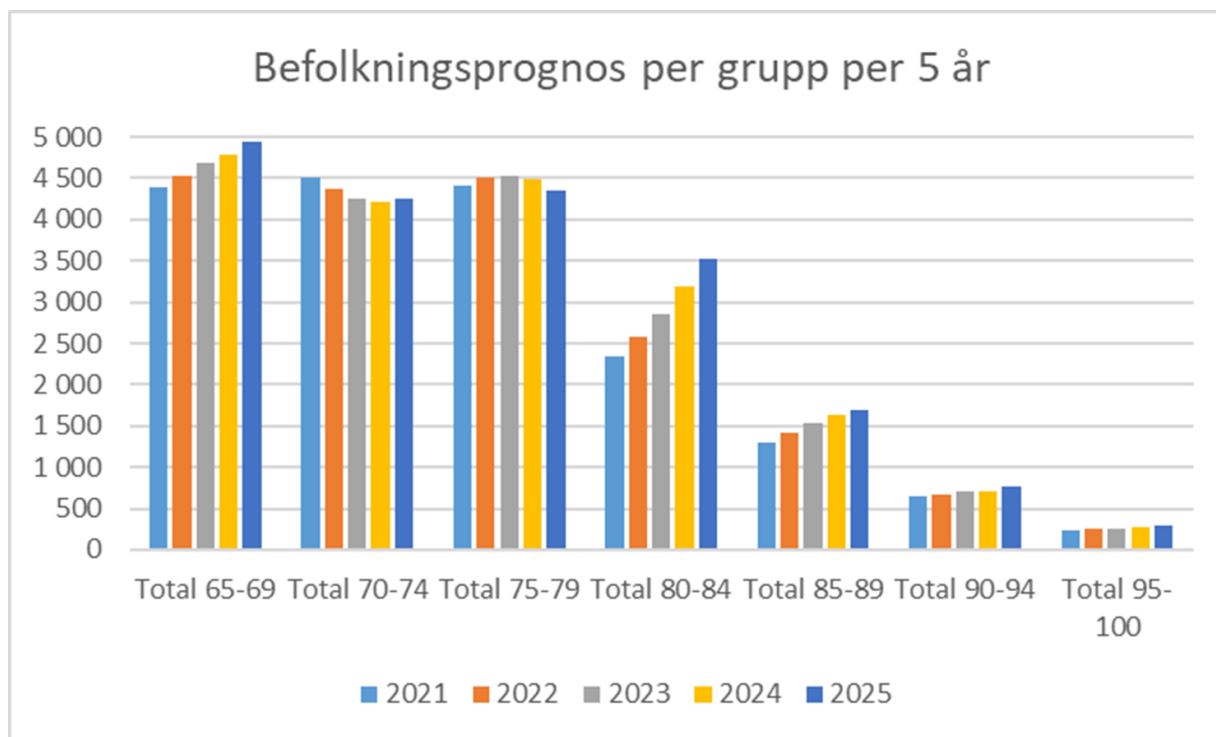
Volymer

I mål och budget finns antaganden om ökning av antalet boendeplatser utifrån budgeterat antal platser, ökning utifrån befolkningsprognos samt den prognostiserade beläggningen på 665 platser (inom kundvalet) fram till innevarande årsskifte. Totalt finns idag 909 platser i Nacka kommun varav 657 används av Nackabor vilket motsvarar 72%. Resterande köps av andra kommuner.

Snittantalet inom särskilt boende kundval de senaste tre åren ligger på 664 platser. Efter en nedgång under pandemin uppstod en kraftig volymökning 2021 jämfört med de sista fem åren; från 634 i januari fram till 688 i juni. Under 2022 har en minskning skett från 664 platser i januari till 657 platser i augusti. Prognosen för den sista december 2022 är 665 platser för kunder i kundvalet i boenden i Nacka kommun.

Under 2022 ser äldreheten en ökning i antal platser via länsöverenskommelsen. Platstillgängligheten inom kundvalet har tillfälligt begränsats genom att boendet Nacka Seniorcenter Talliden genomför en renovering för att skapa fler demensplatser samt att Gammeluddshemmet avauktorerades i december 2021. Tillgången på platser i kundvalet kommer att öka efter årsskiftet då det planerade nya boendet Ednahemmet öppnar.

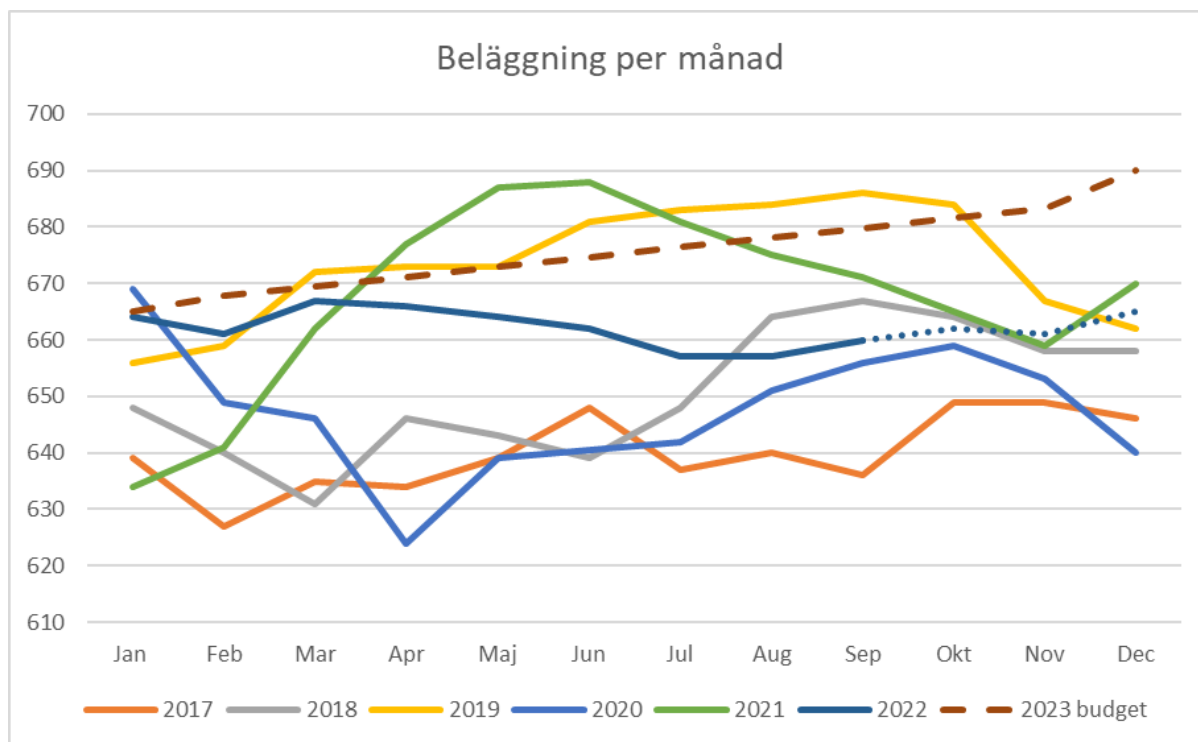
Mellan år 2022 och 2023 ökar befolkningen över 65 år med 494 personer (2,7%) enligt befolkningsprognosen för 2023. Antalet individer i målgruppen i åldersspannet 80-89 ökar mest och det beräknas ge en ökning om 25 kunder vid utgången av 2023. Det ger 690 kundvalskunder givet prognosen per den sista december 2023.

Figur 5 Befolkningsprognos per grupp per fem (5) år från år 2021 till 2025

Den enskilt största kostnadsdrivaren är behovet av demensvård och då nivå fyra (4). I övrigt är fördelningen mellan somatik och demens 45% respektive 55%.

Utifrån utfall tertial 2 2022 och förändrad befolkningsprognos och antaganden om utgången av 2023 föreslås budgetramen för 2023 ökas med 9,7 miljoner kronor jämfört med budget 2022. Detta är baserat på en snittkostnad på 712 000 kronor per år och individ.

Figur 6 Beläggning per månad kundvalskunder per år 2017- 2023

Satsning

Äldrenämnden ser behovet av fortsatt satsning för särskilt boende, dels för att bibehålla den positiva trenden med kundnöjdhet, dels för att skapa möjlighet för att möta behoven inom det kommunala hälso- och sjukvårdsuppdraget. Det ökade behovet av platser inom särskilt boende utifrån demografiska förändringar kommer att ställa krav på verksamhetens innehåll och förmåga att möta nya utmaningar. Det är därför fortsatt angeläget att eftersträva och säkerställa att personalen har kompetens för att kunna möta kommande behov av en mer kvalificerad vård och omsorg, särskilt utifrån de utökade krav som en eventuell ny äldreomsorgslag kan innebära. Ersättningsnivåerna behöver även följa den allmänna prisutvecklingen för att vi ska möjliggöra för en hög kvalitet och hög grad av valfrihet inom kundvalet.

SÄRSKILT BOENDE - AVTAL

Volym

Inom budgetramen återfinns kostnader för boenden med olika platskostnader och inriktning. Profilplatser med psykiatrisk inriktning har en högre kostnad jämfört med boendepå plats på hem för vård och boende (HVB). Äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige att budgetramen minskas totalt med 7,5 miljoner kronor som inkluderar en teknisk justering på 5,4 miljoner kronor jämfört med budget 2022 efter innevarande års volymminskning.

Satsning

Ingen satsning.

KORTTIDSBOENDE

Korttidsboende är en viktig faktor i vårdkedjan speciellt utifrån tre olika aspekter av behov: när behov av växelvård finns, när utredningsbehov finns och när väntan på plats på ett särskilt boende uppstår och behoven inte kan tillgodoses via hemtjänst.

Volym

Med anledning av ett högt inflöde från slutenvården och färre tillgängliga platser på särskilt boende under innevarande verksamhetsår har behovet av plats på korttidsboende ökat.

Fasta abonnemangplatser skapar en trygghet och är en garanti för att kunna säkerställa behov av god och säker vård och omsorg. För att tillgodose behoven inför kommande verksamhetsår utökas med fem (5) platser till totalt 27 platser.

Till dessa platser behövs ett antal rörliga platser inom ramavtal. Äldrenämnden har ett budgetunderskott på minus -7,1 miljoner kronor för korttidsboende, en i T2 estimerad resultatavvikelse. Inför kommande verksamhetsår bedöms behovet kvarstå med i snitt 3,9 budgeterade extra platser per månad till en kostnad av 3,6 miljoner kronor.

Äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta att budgetramen utökas med -5,1 kronor mot budget 2022.

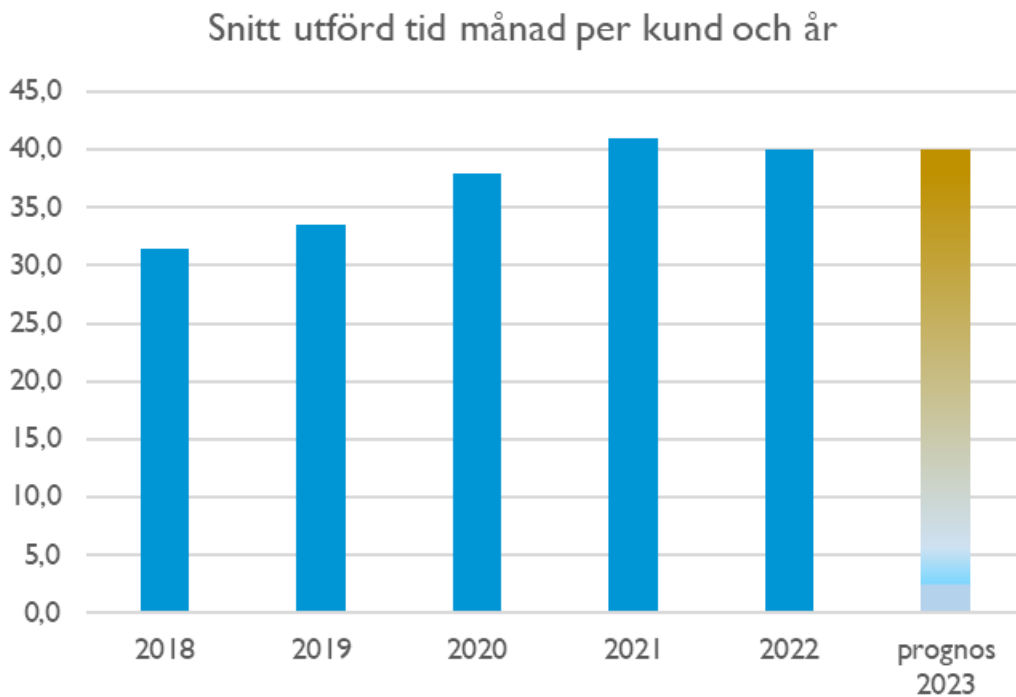
Satsning

Ingen satsning

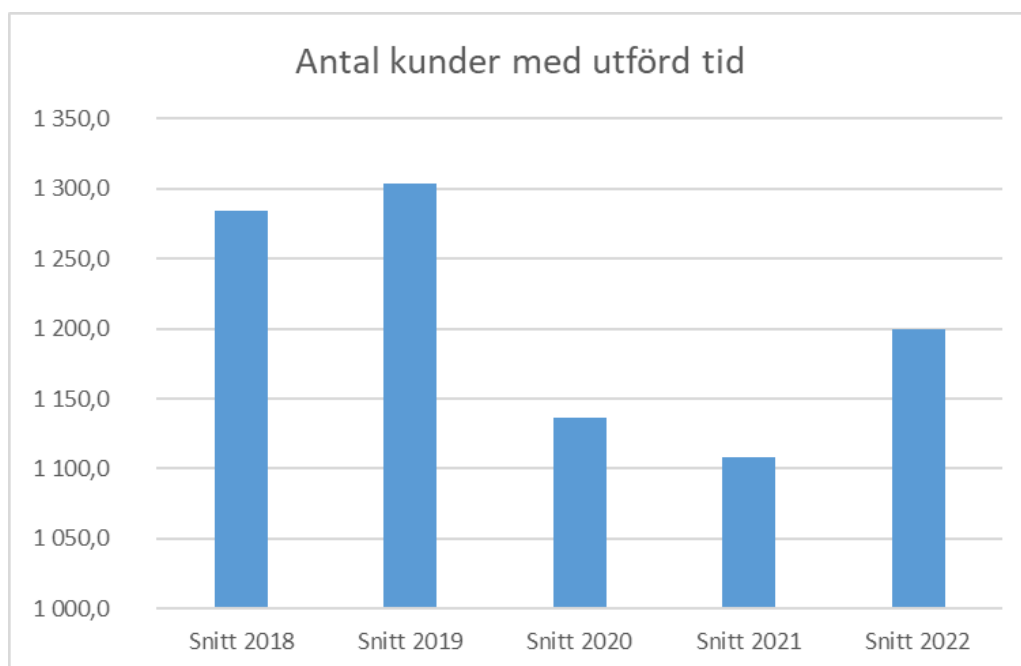
HEMTJÄNST

Insatsen för hemtjänst finansieras via check och omsorgsavgifter och ger kunderna möjlighet att välja bland ett 20-tal hemtjänstanordnare.

Tidigare fanns en ökning av utförd snitttid per kund årligen från 2018 från 31,4 timmar/månad till 41 timmar 2021. För T2 2022 ses en liten minskning till 40 timmar/månad. En orsak till den tidigare snittökningen i tid per kund var att antal kunder med enbart serviceinsatser minskade, en annan är att kunder med mindre behov avsåde sig hemtjänstinsatser under pandemin.

Figur 7 Staplarna visar genomsnittligt utförd tid månadsvis per hemtjänstkund och år.

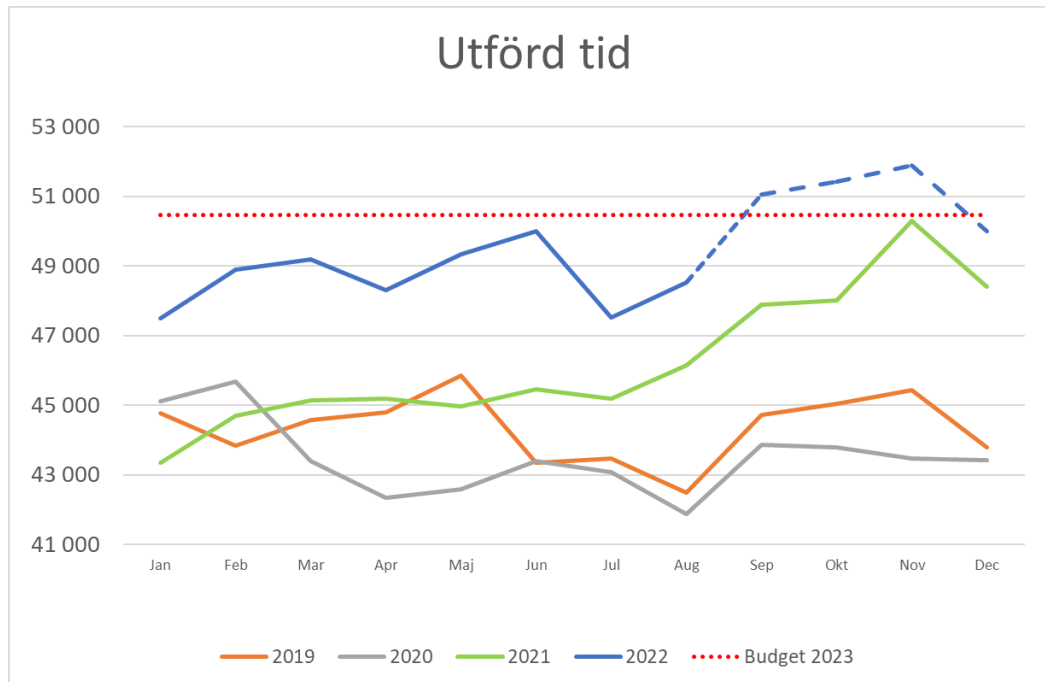

Figur 8 Staplarna visar antal hemtjänstkunder med utförd tid per år.

Volymer

Hemtjänst gjorde ett underskott på -3,0 miljoner kronor föregående år (2021) och i tertiäl 2 prognostiseras ett underskott på -1,8 miljoner kronor för helåret 2022. Förväntad befolkningsökning 2023 är 2,7 procent i åldrarna 65 och äldre, vilket innebär fler hemtjänstkunder. Utifrån detta samt en beräknad ökning av den genomsnittliga ökade snitttid per kund och ökat antal hemtjänstkunder samt utifrån och prognos avseende antal kunder, ökande utförda hemtjänststimmar föreslås budgetramen ökas med -7,3 miljoner kronor.

Se nedan diagram för utveckling utförd tid.

Figur 9 Utförd hemtjänsttid i timmar per månad mellan åren 2019 och 2022 samt beräknad snittbudget per månad för 2023.

Satsning

Äldrenämnden ser behovet av satsningar på att bibehålla kvalitet och kundnöjdhet inom hemtjänsten. Nacka kommun har ökat i kundnöjdhet och är nu i ledning bland våra jämförelsekommuner. Utredningen "Hemtjänst 2.0" (ÄLN 2020) föreslår en stabil uppräkningsmodell. Detta för att Nackas kundval för hemtjänst ska kunna säkerställa bästa utveckling för alla och vara attraktivt och konkurrenskraftigt för hemtjänstanordnare i enlighet med Nackas övergripande mål. Ersättningsnivåerna behöver även följa den allmänna prisutvecklingen för att vi ska möjliggöra en hög kvalitet och hög grad av valfrihet inom kundvalet.

LSS-INSATSER 65+

Volymer

Kunder som tillhör LSS personkrets lever längre. Utifrån reglementet tar äldrenämnden över kostnadsansvaret för dessa kunder från socialnämnden när de har fyllt 65 år. Äldrenämnden har inga tillkommande LSS-volymer för kommande år. För 2023 föreslår nämnden att budgetramen minskar med 0,9 miljoner kronor.

Satsning

Ingen satsning.

DAGVERKSAMHET

Efterfrågan på dagverksamhet har ökat sedan 2019 års satsning på uppdelning mellan demens och social inriktning samt förändrade kvalitetskrav. Antalet kunder med beviljad dagverksamhet har sedan föregående år, då restriktioner gällde, ökat med 22. Den genomsnittliga tiden per kund har också ökat. I början av september 2022 öppnades den femte dagverksamheten och den första med privat anordnare: Danvikshem med 12 (av totalt 25) demensplatser per dag.

Volymer

Dessa 12 platser är uppräknade är ej uppräknade inom 2022 års budget varför kommunfullmäktige föreslår bevilja en ökning av budgetramen om -2,5 miljoner kronor för att täcka tillkommande volym 2023.

Satsning

Checken för dagverksamhet höjdes senast med 1% inför 2020. Äldrenämnden ser behov av en satsning på dagverksamheten, dels för att bibehålla kvaliteten men framför allt för att attrahera fler anordnare i kundvalet. Äldrenämnden behöver tillgodose kundernas behov och tillse att samtliga beviljade beslut om dagverksamhet kan verkställas.

ÖVRIG VERKSAMHET

En teknisk justering behövs genom att insatsen HVB flyttas från budgettraden för Särskilt boende avtal till Övrig verksamhet inför 2023. Det innebär en kostnadsökning på -5,4 miljoner kronor för övrig verksamhet. Total budgetökning för övrig verksamhet blir -9,9 miljoner kronor.

Volymer

Hemtjänst natt

Hemtjänst natt och larm ökar i samma utsträckning som hemtjänst. För 2023 föreslår nämnden kommunfullmäktige att bevilja att budgetramen räknas upp enligt underskott i prognosen för 2022 och även för 2021 samt enligt befolkningsprognosen och med -2,7 miljoner kronor.

När det gäller trygghetslarm löper det nuvarande avtalet ut den 30 april 2023. En upphandling av trygghetslarm i ordinärt boende pågår och omfattar stationära larm, mobila larm och larmmottagning. Det uppskattade avtalsvärdet för hela avtalsperioden (6 år) omfattar totalt cirka 30 miljoner kronor. Värdet är en uppskattning utifrån historiska kostnader, då det slutgiltiga värdet inte fastställs förrän vid tilldelning.

Lagen om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård (LUS)

Lagen om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård (LUS) började gälla 2018 och den långsiktiga regionala överenskommelsen antogs 1 januari 2020. Det ställs höga krav på effektiv samverkan, tillgänglighet och bemanning som möter en snabb utskrivningsprocess. Utskrivningsprocessen ska upplevas som trygg och samordnad för den enskilde.

Kostnadsansvaret för kommunen befarades öka vid införandet av LUS, men med förändrat arbetssätt på äldreheten, nära samverkan med slutenvården samt regler som påverkat regionen är det hittills sällan extra kostnader för utskrivningsklara dagar har uppstått. Utifrån det höga inflödet av kunder och ökade krav från regionen är prognosen för dessa kostnader oförändrad.

Förebyggande och hälsofrämjande insatser

Strategin för hälsosamt åldrande har koppling till såväl WHO:s globala strategi för åldrande och hälsa som till socialtjänstlagens skrivningar om att bedriva uppsökande och förebyggande arbete. Målet är att Nackas

seniorer ska ha goda förutsättningar för hälsosamt åldrande. Viktiga delar är att social isolering och ofrivillig ensamhet ska motverkas liksom att förebygga fallskador. Genom hälsofrämjande och förebyggande insatser uppmuntras människor att öka kontrollen över sin hälsa och förbättra den genom att öka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer. Äldrenämnden behöver nå flera Nackabor med dessa insatser, även för att kunna möta den demografiska utmaningen. I detta syfte tillsattes en äldrekoordinatorsfunktion under 2022, vilken fortgår under 2023.

För att få till stånd förebyggande och hälsofrämjande aktiviteter som når fler seniorer har äldrenämnden under året inrättat en träffpunkt för seniorer i Saltsjöbaden och en i Älta kulturhus. Totalt finns i kommunen då fyra träffpunkter, lokaliserade i varje geografisk del av Nacka.

MYNDIGHET OCH HUVUDMANNASKAP

Äldreenheten har arbetat med utveckling av den interna organisationen i flera steg de senaste åren med starkt fokus på systematiskt arbetsmiljöarbete i samarbete mellan arbetsgivare, fack, medarbetare och HR. Centralt inför 2023 är ett fortsatt gediget systematiskt arbetsmiljöarbete med fokus på en hållbar arbetsbelastning samt att attrahera och behålla kompetenta medarbetare.

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Prognos 2022 T2	Förändring/satsning						Budget 2023			Skillnad 2022 och budgetram 2023	
						Nämndyttrande							mnkr	%
				Ramärendetäkter	Ramärendekostnader	Volymintäkter	Volymkostnader	Satsningintäkter	Satsningkostnader	Intäkter	Kostnader	Netto		
Särskilt boende - check	- 471,2	- 487,5	- 489,4	27,1	-514,6	0	-9,7	0	0	27,1	-524,3	-497,1	-9,7	2,0%
Särskilt boende - avtal	- 39,2	- 42,3	- 36,6	2,2	-44,5	0	7,5	0	0	2,2	-37,0	-34,8	7,5	- 17,8%
Korttidsvård - ej check	- 20,0	- 18,3	- 25,4	2,4	-20,7	0	-5,1	0	0	2,4	-25,8	-23,4	-5,1	27,9%
Hemtjänst - check	- 216,2	- 232,0	- 233,8	26,4	-258,4	0	-7,3	0	0	26,4	-265,7	-239,3	-7,3	3,1%
Trygghetsslarm	-8,7	- 10,3	-9,9	2,2	-12,5	0	0,3	0	0	2,2	-12,2	-10,0	0,3	- 2,4%
Dagverksamhet äldre - check	-3,3	-9,6	-8,1	0,6	-10,2	0	-2,5	0	0	0,6	-12,7	-12,1	-2,5	26,1%
Verksamhet med beslut enl LSS	- 26,2	- 30,1	- 24,4	0,0	-30,1	0	0,9	0	0	0,0	-29,3	-29,3	0,9	- 2,9%
Övrig verksamhet	- 36,1	- 42,2	- 44,7	1,3	-43,5	0	-9,9	0	0	1,3	-53,4	-52,1	-9,9	23,4%
Myndighet & Huvudmannaskap	- 43,7	- 49,1	- 49,1	0,0	-49,1	0	0,0	0	0	0,0	-49,1	-49,1	0,0	0,0%
Nämnd och nämndstöd	-1,4	-1,6	-1,6	0,0	-1,6	0	0,0	0	0	0,0	-1,6	-1,6	0,0	0,0%
Summa	- 866,2	- 923,1	- 923,1	62,2	-985,3	0	-25,8	0	0	62,2	-1011,1	-948,9	-25,8	2,8%

Tabell 6. Nämndens resursfördelning, nettoredovisning (mnkr)

6 Checkar och avgifter

SÄRSKILT BOENDE

Satsning

Äldrenämnden ser behovet av fortsatt satsning för särskilt boende, dels för att bibehålla den positiva trenden med kundnöjdhet, dels för att skapa möjlighet för att möta behoven inom det kommunala hälso- och sjukvårdsuppdraget. Det ökade behovet av platser inom särskilt boende utifrån demografiska förändringar kommer att ställa krav på verksamhetens innehåll och förmåga att möta nya utmaningar. Det är därför fortsatt angeläget att eftersträva och säkerställa att personalen har kompetens för att kunna möta kommande behov av en mer kvalificerad vård och omsorg, särskilt utifrån de utökade krav som en eventuell ny äldreomsorgslag kan innebära. Ersättningsnivåerna behöver även följa den allmänna prisutvecklingen för att vi ska möjliggöra för en hög kvalitet och hög grad av valfrihet inom kundvalet.

HEMTJÄNST

Satsning

Äldrenämnden ser behovet av satsningar på att bibehålla kvalitet och kundnöjdhet inom hemtjänsten. Nacka kommun har ökat i kundnöjdhet och är nu i ledning bland våra jämförelsekommuner. Utredning Hemtjänst 2.0 föreslår en stabil uppräkningsmodell. Detta för att Nackas kundval för hemtjänst ska kunna säkerställa bästa utveckling för alla och vara attraktivt och konkurrenskraftigt för hemtjänstanordnare i enlighet med Nackas övergripande mål. Ersättningsnivåerna behöver även följa den allmänna prisutvecklingen för att vi ska möjliggöra en hög kvalitet och hög grad av valfrihet inom kundvalet.

DAGVERKSAMHET

Satsning

Checken för dagverksamhet höjdes senast med 1% inför 2020. Äldrenämnden ser behov av en satsning på dagverksamheten, dels för att bibehålla kvaliteten men framför allt för att attrahera fler anordnare i kundvalet. Äldrenämnden behöver tillgodose kundernas behov och tillse att samtliga beviljade beslut om dagverksamhet kan verkställas.

MAXTAXA

Äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige att följa Socialstyrelsens rekommendation för maxtaxan för 2023. För 2022 uppgår maxtaxan till 2170 kronor.

AVGIFTER ÄLDREOMSORGEN

Nacka kommun tar ut avgifter för stöd till äldre, men aldrig mer än maxtaxan som för 2022 är 2170 kronor. Vilken avgift varje person ska betala räknas fram utifrån inkomster, bostadskostnad och vilka insatser man är beviljad. Man kan välja att avstå från att lämna uppgift om inkomst och bostadskostnad. Då beräknas avgiften enligt maxtaxan.

Utifrån prisläget har äldreheten gjort en översyn av avgifterna. Nedan presenteras förslag på höjningar.

AVGIFTER ÄLDREOMSORGEN MED FÖRSLAG TILL ÄNDRING	2022	2023	Förändring
Larm	240	255	6,3%
Matdistribution	63	68	7,9%
Hemtjänst	300	306	2,0%
Dagverksamhet		120	0,0%
Dagverksamhet tillfälle 1-8	150	enhetspris	
Dagverksamhet tillfälle 9-16	90		
Dagverksamhet lunch	70	78	11,4%
Korttidsboende omsorg	70	80	14,3%
Korttidsboende mat	120	130	8,3%
Maxtaxa och omsorgsavgift i äldreboende ex mat och hyra	2 170		

Tabell 7 Avgifter för 2022 och förslag på avgifter för 2023 med förändring i procent

7 Utmaningar och möjligheter – framåtblick 2040

Fram till 2035 kommer antalet seniorer i Nacka att öka med 43 procent. Till hjälp för att möta dessa utmaningar finns sedan 2018 en strategi för hälsosamt åldrande i Nacka. Det är därför av stor vikt att i samverkan med region, företag och civilsamhälle fokusera på förebyggande insatser och digitalisering som kan minska behovet av hemtjänst och särskilt boende genom att hälsan förbättras.

Kompetensförsörjningen står för stora utmaningar. Bristen på kompetens riskerar att urholka kvaliteten för seniorerna. Det stora antalet medarbetare inom äldreomsorgen finns bland anordnare och utförare som konkurrerar om medarbetare med rätt kompetens.

För att framtidssäkra äldreomsorgen i Nacka behövs en stabil och god intern organisation på myndigheten. Det höga flödet av utskrivningar från slutenvården behöver hanteras på ett kundsäkert sätt. Genom digitalisering och tätare individuppföljningar kan kvaliteten öka och kostnaderna minska. Det är av stor vikt att enhetens personella resurser kan möta dessa krav och det ökade antalet kunder.

8 Särskilda uppdrag

Enheten samverkar och deltar aktivt i kommunens helhetsansvar kring krishantering och beredskap såsom revidering av planer för tillgång till vatten och el för samhällskritiska verksamheter. Arbetet pågår även med kontinuitetsplanering i samråd med säkerhetsfunktionen. Detta arbete kommer att behöva fortgå även 2023 tillsammans med fortsatt planering och resursättning för ett gemensamt beredskapslager för Nacka kommun. Många erfarenheter och lärdomar finns från åren med pandemi. Krisorganisation och prioriteringsordning för verksamheter och bemanning finns inarbetade. Det finns även väl etablerade kanaler och tät kommunikation med anordnare och utförare dess olikheter och förutsättningar. Utöver det har samverkan förstärkts med vårdcentraler och läkarorganisationen.

Auktorisationsvillkoren tydliggör vilka krav som ställs på anordnare inom särskilda boenden för äldre, inom LSS och socialpsykiatri samt hemtjänst gällande krishantering och beredskap.

När välfärdsbrott upptäcks och förebyggs leder det till att kunden får ökad kvalitet och trygghet i omsorgsinsatserna samt att kommunen inte betalar ut ekonomisk ersättning till företag som utför brottsliga handlingar. Under våren har kvalitetsutvecklare, gruppchef och biträdande social- och äldredirektör deltagit i seminarier om välfärdsbrott. Arbetet har påbörjats att ta fram en plan hur välfärdsbrott inom, i första hand, hemtjänsten kan upptäckas och förebyggas. Brister som redan idag upptäcks i kvalitetsgranskningar är till exempel felaktiga registreringar av besök hos kund och att personal som uppges arbeta i verksamheten registrerar inga besök. Vi kan redan idag granska vissa delar, medan behov finns att diskutera vilka andra parametrar enheten har rätt att kontrollera både i systemet och hos företaget. Arbetet kommer att kräva fler resurser och tätare samverkan med både jurist och controller. Enheten planerar att etablera externa kontakter med Kronofogden, Skattemyndigheten, IVO, Polis, andra kommuner under hösten.

9 Agenda 2030

Mål- och budget: Agenda 2030 är FN:s 17 globala mål för en hållbar utveckling. Målen antogs av FN:s medlemsländer den 25 september 2015, däribland Sverige. Kommunfullmäktige tog den 15 juni 2020 (KFKS 2020/53) beslut om implementering av Agenda 2030 i Nacka kommun. Beslutet bygger på att hållbarhet ska ses som en helhet och ingå som en naturlig del i alla nämnder och enheters ordinarie verksamhet.

Beslutet innebär också att varje nämnd och verksamhet i kommunen själva identifierar vilka prioriterade mål och områden som just de kan bidra till och påverka mest.

Nedan följer en kort summering av läget i nämnden.

Såväl förebyggande som biståndsbedömda insatser (SoL) inom äldrenämnden är kopplade till Agenda 2030s mål 3 om att säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande i alla åldrar. I tabellen nedan har äldreenheten särskilt valt att lyfta de förebyggande och hälsofrämjande insatserna som nämnden bedriver utifrån nämndens strategi för hälsosamt åldrande - äldrevänlig kommun. Aktiviteterna är framför allt kopplade till det övergripande målet om Bästa utveckling för alla, men utifrån nämndens fokusområden finns kopplingar även till de andra övergripande målen.

För 2023 föreslås också en ny miljöindikator med koppling till mål 12 och delmål 12:3 om att halvera matsvinnet i världen.

Prioriterat globalt mål enligt Agenda 2030	Planerade aktiviteter (korta exempel)	Hur bidrar detta till det globala målet?	Koppling till övergripande mål enligt Nackas styrmodell
Mål 3 handlar om att säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.	PÅGÅR: Strategi för hälsosamt åldrande - Nacka äldrevänlig kommun finns sedan 2018. Den består av 6 utvecklingsområden som följs upp årligen. Alla underliggande aktiviteter är kopplade till denna strategi utöver att de är kopplade till Mål 3.	Möjliggör för seniorer att ta del av hälsofrämjande aktiviteter som kan utveckla eller bibehålla funktionsförmågor. Ge stöd och anpassa omgivningen så att seniorer med funktionsnedsättning kan göra aktiviteter de värdesätter.	Bästa utveckling för alla, maximalt värde för skattepengarna och attraktiva livsmiljöer.
	PÅGÅR: Utökad tjänst för syn- och hörselinstruktör.	Ökad livskvalitet för personer med syn- och hörselnedsättning och minskat antal fallolyckor.	
	PÅGÅR: Erbjuder all som fyller 80 år förebyggande hembesök.	Ge råd, stöd och information för att undvika och/eller tidigt förebygga ohälsa.	
	PÅGÅR: Erbjuder balansträning på EKEN, 85+gympa och stötta föreningar genom äldrekoordinator och träffpunkter att arrangera fler fysiska aktiviteter.	Personer över 65 bör enligt WHO särskilt träna sin balans flera tillfällen per vecka för att förebygga skador.	
	GENOMFÖRT: Öppnat två nya träffpunkter för seniorer under 2022, en i Saltsjöbaden och en i Ålta.	Minskad ensamhet och isolering minskar riskerna för ohälsa.	
Mål 12. Hållbar konsumtion och produktion. Delmål 12.3: Halvera matsvinnet i världen.	Införa en miljöindikator i Fokusområdena som mäter matsvinn i kundvalet för de särskilda boendena.	Genom att mäta sitt matavfall kan man bättre planera för en optimal mängd matvaror i tillagningen så att så lite som möjligt går till spillo.	Attraktiva livsmiljöer

Tabell 8 Agenda 2030 – status: mål (vad), plan (hur), bidrar (varför) samt koppling övergripande mål i Nacka kommun